

عنوان مقاله:

ارزیابی مقاومت تعدادی از ژنوتیپ های گندم نان و دوروم به شته روسی گندم (Mordvilko) (*Diuraphis noxia*)

محل انتشار:

فصلنامه علوم آب و خاک، دوره 7، شماره 4 (سال: 1382)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

توحید نجفی میرک

عباسعلی زالی

عبدالهادی حسین زاده

غلامرضا رسولیان

عباس سعیدی

خلاصه مقاله:

شته روسی گندم یکی از آفات مهم غلات، به ویژه گندم و جو در بسیاری از مناطق غله خیز جهان محسوب می شود. استفاده از ارقام مقاوم به عنوان روشی بسیار موثر برای کنترل این آفت شناخته شده است. به منظور ارزیابی مقاومت ارقام و لاین های گندم به شته روسی، شمار ۱۳ رقم گندم نان و ۱۵ لاین گندم دوروم به همراه دو رقم شاهد مقاوم و حساس در قالب طرح کاملاً تصادفی با چهار تکرار در شرایط گلخانه کشت شد. در هر تکرار از هر ژنوتیپ سه گیاهچه در یک گلدان پلاستیکی به عنوان یک واحد آزمایشی در نظر گرفته شد. در مرحله ۱-۲ برگگی تعداد پنج پوره سنین ۴-۵ شته روی هر کدام از گیاهچه ها رهاسازی شد. ۲۱ روز پس از رهاسازی، درصد پیچیدگی برگ ها و درصد زردی یا کلروز برگ ها مورد اندازه گیری قرار گرفت. علی رغم وجود هم بستگی بسیار بالا (۸۰٪) بین میزان پیچیدگی و میزان کلروز برگ ها، غربال ژنوتیپ ها بر اساس هر دو صفت انجام شد. تجزیه واریانس داده ها، تنوع ژنتیکی زیادی بین ژنوتیپ ها برای هر دو صفت نشان داد، به طوری که لاین های گندم دوروم، DW۹، DW۱۲، DW۸، DW۲، DW۳، DW۴، DW۱۴ و رقم آزادی با داشتن پیچیدگی برگ و میزان کلروز برگ کمتر نسبت به شاهد مقاوم، به عنوان مقاوم ترین ژنوتیپ ها و لاین گندم دوروم DW۱۳ و رقم شیرودی و M-۷۵-۷ که هم دارای پیچیدگی برگ بیشتری و هم دارای میزان کلروز برگ بیشتری نسبت به شاهد حساس بودند، به عنوان حساس ترین آنها به بیوتیپ مورد آزمایش شته روسی شناخته شدند. مقایسه گروهی ژنوتیپ ها نشان داد که در کل، لاین های گندم دوروم مقاوم تر از ارقام گندم نان هستند. گروه بندی ژنوتیپ ها با بهره گیری از تجزیه خوشه ای بر اساس دو صفت مذکور بیانگر همین نتیجه بود.

کلمات کلیدی:

, , Genetic variation, Durum, Wheat, Resistance, Russian Wheat Aphid, شته

روسی گندم، مقاومت، تنوع ژنتیکی، گندم دوروم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1205319>

